

Szegényekről való gondoskodás

Ron McKenzie

Fontos kérdés

A szegénység egy központi kérdés a keresztyénség számára. Ahhoz, hogy hitelesek legyünk a modern világ szemében, kell, hogy legyenek javaslataink a szegénység orvoslására. Ebben a cikkben számos bibliai módszert fogok felvázolni a szegénységgel való foglalkozásra.

Nem a gazdagok a megoldás

A Szentírás a szegényekről való gondoskodás felelősségét nem a társadalom gazdag embereire helyezi. A gazdag embereket arra figyelmezteti, hogy ne a gazdagságukban bízzanak. Arra figyelmezteti őket, hogy a gazdagságuk egy szempillantás alatt semmivé válhat. Arra is figyelmezteti őket, hogy meghalhatnak, mielőtt élvezhetnék a gazdagságukat. A Biblia nagyon reálisan látja a dolgokat és nem várja el a gazdagoktól, hogy jót tegyenek a szegényekkel.

Ezen túl Jézus a gazdag emberek vállalkozásaitól sem várja el, hogy nagylelkűek legyenek. A modern megoldás a szegénységre, hogy megadóztatja a gazdagokat és a pénzüket a szegényeknek adja. Magától értetődőnek tűnik, hogy ez így történik. A gazdag emberek általában nem arról ismeretesek, hogy jó adakozók, ezért nem lehet elvárni tőlük, hogy önszántukból nagylelkűek legyenek. Kényszeríteni kell tehát őket arra, hogy nagylelkűek legyenek. Megadóztathatnánk még jobban a gazdagokat, és az így megszerzett pénz felhasználható lenne a szegények javára.

A probléma ilyenfajta elgondolásokkal az, hogy Jézus sosem kényszerítette az embereket arra, hogy jók legyenek. Sosem kényszerítette a gazdagokat, hogy nagylelkűek legyenek. A Biblia a szegényekért való felelősséget a keresztyénekre helyezi és nem a gazdagokra. Azok a keresztyének, akik a gazdagokat akarják megadóztatni, hogy áldásul legyenek a szegények számára, elhárítják magukról a felelősséget.

Személyes felelősség

Elégé nyilvánvalónak tűnik, hogy az anyagi szükségseinkről való gondoskodás a személyes felelősségünk. Pál ezt elég egyértelműen kijelentette, amikor azt mondta, hogy azok, akik nem akarnak dolgozni, ne is egyenek.

“A mi Urunk Jézus Krisztus nevében pedig, rendeljük néktek, atyámfiai, hogy vonjátok el magatokat minden atyafitól, aki rendetlenül él, és nem ama utasítás szerint, amelyet mi tőlünk kapott. Magatok is tudjátok, mimódon kell minket követni; mert nem viseltük magunkat közöttetek rendetlenül. Sem ingyen kenyeret nem ettünk senkinél, hanem munkával és fáradtsággal, éjjel-nappal dolgozva, hogy közületek senkinek se

legyünk terhére. .... Mert amikor nálatok voltunk is, azt rendeltük néktek, hogy ha valaki nem akar dolgozni, ne is egyék.” (2 Thessz 5:6-8,10).

Mindenkinek személyes felelőssége, hogy gondoskodjon a saját szükségleteiről. Néhány kultúrában ez növénytermesztést vagy vadászatot jelent az eledel biztosítása érdekében. A modern kultúrákban ez azt jelenti, hogy dolgozni kell, hogy elegendő pénzt keressünk mindarra, amire szükségünk van.

A személyes gondoskodás magában foglal elegendő megtakarítást is, hogy kezelni tudja azokat a vészhelyzeteket, amik időről időre bekövetkeznek. (Péld. 21:20). Nem ismerjük a jövőt, de bizonyosak lehetünk abban, hogy lesznek váratlan helyzetek, ezért egy bölcs ember félretesz egy keveset, hogy felkészüljön ezekre a nem várt helyzetekre.

Különböző támogatási módszerekre csak akkor kerülhet sor, amikor néhány különleges körülmény megakadályoz egy személyt abban, hogy magáról gondoskodjon. Például betegség vagy rokkantság megakadályozhatnak egy személyt abban, hogy dolgozni tudjon. Ők másoktól fognak támogatást igényelni az alábbiakban leírt módszerek valamelyike szerint.

A családok

Az elsődleges felelősség a szegények támogatásáért a család körébe tartozik.

“Ha pedig valaki az övéiről és főképpen az ő házanépéről gondot nem visel: a hitet megtagadta, és rosszabb a hitetlennél.” (1 Tim 5:8).

A családoknak kell gondoskodni egymás pénzügyi támogatásáról. Az első eset, amikor valaki pénzügyi nehézségbe kerül, hogy a család többi tagja segítsen neki. A családtagok vannak a legjobb helyzetben, hogy segítsenek. Jól ismerik a személyt, ezért meg fogják érteni a helyzetét. A családtagok fogják leggyorsabban felismerni, hogy kik azok, akik nem érdemlik meg a segítséget, mert lusták. A segítséget elfogadónak szintén lesz lehetősége a jövőben az anyagi segítségre, így a segítség hosszabb távon kölcsönös kell, hogy legyen.

A gondoskodási kötelezettség kiterjed a gyerekekre és az unokákra.

„Ha pedig valamely özvegyasszonynak gyermekei vagy unokái vannak, tanulják meg, hogy első sorban a maguk háza iránt legyenek istenfélők, és adják meg szüleiknek a viszont tartozást; mert ez szép és kedves dolog Isten előtt.” (1 Timóteus 5:4).

Ez eltér a modern gondolkozástól, ahol az államtól várják el, hogy gondoskodjon az idősekről. A bibliai alapelv az, hogy a gyerekeknek és az unokáknak kell gondot viselni az idősekről.

Egy családon belül az anyagi bőségnek a különböző generációk közötti hagyományos módon történő továbbadása nagyon hatékony volt. A szülők gondoskodtak a gyerekekről, amikor fiatalok voltak és a gyerekek gondoskodtak a szüleikről, amikor ők megöregedtek. Ez jól működött, mert a szülők akkor rendelkeztek a legnagyobb keresettel, amikor a gyerekeik továbbtanulásának drága költségeit finanszírozni kellett. A gyerekek pedig akkor rendelkeznek a legnagyobb keresettel, amikor a szüleik megöregszenek és rájuk vannak szorulva.

A modern jóléti társadalom – a következmények végiggondolásának hiányában - problémákat idézett elő a vagyonnak generációk közötti átcsoportosításával. Ezek a változások lerombolták azokat a kötelékeket, amik a tágabb értelemben vett családot összetartották. A szülők a továbbiakban nem gondoskodnak a tizenéves gyerekeikről, így kevesebb befolyással rendelkeznek az életükre, csak ha valóban nagy szükségben vannak. Gyakran a tágabb értelemben vett családok nem is ismerik jól egymást, ezért nincsenek is abban a helyzetben, hogy támogassák egymást. Ha a keresztyén közösség helyreáll mint család, gazdasági támogatást nyújthatnak egymásnak a szükség idején. Isten az atyáknak adta a családjaikról való gondoskodás felelősségét és ahol az atyának vagy a családjának nem sikerül megoldani a gondoskodás kérdését, ott a gyülekezet felelőssége, hogy szembenézzen a szükséggel. Amikor az állam felvállalta a gondoskodás felelősségét, ezzel levette a felelősséget az apákról és az apák így elveszítették a tekintélyüket a családon belül. Ez meggyengíti a családok életét, és a boldogulás egész problémaköre még rosszabb helyzetbe kerül.

A gyülekezet

Abban az esetben, ha a családok nem képesek a szükséges segítségről gondoskodni, a gyülekezetnek kell közbelépni. A szegényekről való gondoskodás minden keresztyén felelősségébe beletartozik.

„Arról ismertük meg a szeretetet, hogy Ő az ő életét adta érettünk: mi is kötelesek vagyunk odaadni életünket a mi atyáinkfiáiért. Akinek pedig van miből élnie e világon, és elnézi, hogy az ő atyjafia szükségben van, és elzárja attól az ő szívét, miképpen marad meg abban az Isten szeretete?” (1 János 3:16-17).

Ezek a versek valóban nagy kihívást jelentenek a keresztyének számára. Tudjuk, hogy Jézus letette az életét értünk. Nekünk is készeknek kellene lenni, hogy letegyük az életünket másokért az anyagi javaink megosztásán keresztül. Ez a legjobb módja annak, hogy Krisztus Teste egymás között megossza magát.

Egyenlőség

A legtöbb ember érzékeli, hogy a nagy különbség a bevételben vagy a gazdagságban nem jó. Ezt a Biblia is megerősíti. Isten célja az ‘egyenlőség’.

“Mert nem úgy, hogy másoknak könnyebbségük, néktek pedig nyomorúságtok legyen, hanem egyenlőség szerint; e mostani időben a ti bőségetek pótolja amazoknak

fogyatkozását, hogy amazoknak bősege is pótolhassa a ti fogyatkozásotokat, hogy így egyenlőség legyen;” (2 Kor. 8:13-14).

A cél ugyanaz, mint a szocializmusban, de a megvalósítás módja teljesen más. A szocializmus kötelező adókat használ arra, hogy a gazdagok bevételeit és gazdagságát a szegényekhez átirányítsa. Ez ingerli a gazdagokat és ezért magukra hagyják a valóban szegényeket.

Isten is egyenlőséget akar, de az Ő módszere az anyagi javak megosztása egymás között. Az egész írás témája nem egy kötelező újraelosztásról szól, hanem a nagylelkűségről és erőforrások megosztásáról.

“Mert, bizonyság vagyok rá, erejük szerint, sőt erejük felett is adakoznak, Sok könyörgéssel kérvén minket, hogy a szentek iránt való szolgálat jótéteményébe és közösségébe fogadjuk be őket. És nem amiképpen reméltük, hanem önmagukat adták először az Úrnak, és nekünk is az Isten akaratából.” (2 Korintus 8:3-5).

Pálnak egy radikális látása van. Hitt abban, hogy ha a keresztyének magukévá teszik és betartják ezt az elosztási elgondolást, az eredmény egyenlőség lesz. Mi túl távol vagyunk Pál látásától, mert meg sem értettük, hogy a bőségünk elosztása egy természetes válasz Jézusnak a kereszten bekövetkezett halálára. A nagylelkű megosztás egy természetes dolog kellene, hogy legyen a keresztyének között.

A javaink megosztása önkéntes

A szegényekről való gondoskodásnak mindig önkéntesnek kell lenni. Isten nem kényszerít senkit, hogy jót cselekedjen, ezért az adakozásnak mindig szabad döntésnek kell alapulni.

A keresztyén szeretet létrehozott egy radikális változást a vagyonnal kapcsolatos magatartásban. A meglévő dolgok élvezése helyett, egy Istentől való ajándéknak tekintették, hogy az a gyülekezet szegényeinek szükségére legyen felhasználva.

„A hívők sokaságának pedig szíve-lelke egy volt; és senki semmi marháját nem mondta magáénak, hanem nekik mindenük közös volt. És az apostolok nagy erővel tesznek bizonyosságot az Úr Jézus feltámadásáról; és nagy kegyelem volt mindnyájukon. Mert szűkölködő sem volt ő közöttük senki;...” (Apcsel 4:32-34).

Keresztyének, mint pld. Barnabás úgy reagált az evangéliumra, hogy eladta mezejét és odaadta annak árát azoknak, akik szükségben voltak (Apcsel. 4:36-37). Ez nem volt kötelező, az egész adakozás önkéntes volt.

Jól ismerjük Ananiás és Szafira történetét, de elfelejtkezünk a lényegről. Az a történet az Istennek való hazudás veszélyét mutatja be, de még fontosabb bemutatni azt, hogy az adakozás és a vagyon megosztása mindig önkéntes. Péter szavai hangsúlyosak.

“Anániás, miért foglalta el a Sátán a te szívedet, hogy megcsald a Szent Lelet, és a mezőnek árából félre tégy? Nemde megmaradva néked maradt volna meg, és eladva a te hatalmadban volt? Miért hogy ezt a dolgot cselekedted szívedben? Nem embereknek hazudtál, hanem Istennek?” (Ap.csel. 5:3-4).

Péter azt hangsúlyozza, hogy Anániás mezeje az övé volt, mielőtt azt eladta volna és az övé maradt annak az ára azt követően is miután eladta azt. Neki nem volt kötelező bármit is adnia. Megtarthatta volna magának a mező teljes eladási árát anélkül, hogy bárki elítélte volna ezért.

A keresztyén megosztásnak mindig szabad reagálásnak kell lenni Jézus szeretetére. Az indíttatásnak részvétből és nem kötelezettségből kell történnie. A megosztás (adakozás) mindig önkéntes kell, hogy legyen. A szeretetnek kell motiválni azt, és sosem kényszer alatt vagy kötelezettségből. Igényt támasztani valami megosztására mindig elfogadhatatlan. A jótékonykodás egy kiváltság/előjog és nem törvény.

Látható tanú

A megosztás fontos, mert az evangéliumot láthatóvá teszi. Jézus megígérte, hogy ha mi szeretjük egymást, akkor az emberek vágni fognak Őrá.

„Új parancsolatot adok néktek, hogy egymást szeressétek; amint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást. Erről ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok.” (János 13:34-35).

„És én, ha felemeltetem e földről, mindeneket magamhoz vonzok.” (János 12:32).

A világban lévő emberek fel vannak jogosítva arra, hogy egy olyan Egyházat lássanak, aminek a tagjai szeretik egymást. A probléma az, hogy a szeretetet nem könnyű meglátni. A megbocsátás és bátorítás gyakran nem látható azok számára, akik a gyülekezeten kívül vannak.

A legjobb mód a keresztyének számára, hogy láthatóvá tegyék a szeretetüket, a vagyontárgyaik megosztása. A világban, ahol a gazdagság és a szegénység természetes dolgok, egy gyülekezet “szükség nélküli emberekkel” Jézus szeretetének nagyon jól látható bizonyága lesz.

Egy megosztást gyakorló gyülekezet óriási bizonyosság lenne a közvetlen közelében élő emberek számára. A keresztyénség nemcsak egy személyes kapcsolat Jézussal. Az ő kereszten történt halála lerombolta a bűn korlátait is, ami elválasztott bennünket más emberektől. Az Ő embereinek be kell mutatni az Őbenne helyreállt kapcsolatokat. A szeretetre éhes világban, a legjobb tanúskodás nem az lehet, ha egy hívő azt mondja: “Jézus szeret téged”, hanem ha a keresztyének egy csoportja önként megosztja veled a vagyonát.

Egyszerű életmód

Ha a gyülekezetek tagjai elkezdenék komolyan venni a vagyontárgyaik megosztását, egy egyszerű életmód kezdene nyilvánvalóvá válni. Az embereknek még mindig lennének saját vagyontárgyaik és birtokaik, de a magatartásuk teljesen más lenne. Nem azért fognak egyszerű életmódot választani, mert a vagyon egy gonosz dolog, hanem azért mert az már közömbös számukra. A keresztyéneknek arra kell összpontosítaniuk figyelmüket, hogy Isten mit cselekszik, és már ne olyan dolgok iránt érdeklődjenek, ami a világot lefoglalja.

Ha a Szent Szellem valóban erőteljesen mozdulna, nem veszélyes dolog lenne a keresztyéneknek azzal foglalkozniuk, hogy a házukat vagy a jachtjukat egy újra és nagyobbra cseréljék le? Ha az Úr "meg nem rövidíti azoknak a napoknak a számát" az "adás-vételi gyógy-terápia" meglehetősen unalmasnak fog tűnni. Ha óriási öröm van a szomszédságunkban, mert bénák és nyomorékok állnak helyre, kik álmodoznának az autójuknak újra cseréléséről? Egy gyülekezet tagjai jobban be tudnak kapcsolódni a Szent Szellem munkájába, ha nem pazarolnak időt egyre több saját dolog megszerzésére.

A megosztás azt jelenti, hogy a keresztyének - kevesebb vagyontárgyat birtokolva - jobban élhetnek, mint a társadalom többi része. Következésképpen lehetőségük lesz arra, hogy kevesebb időt töltsenek pénzkereső munkával és többet munkálkodjanak az Úrért. Ha nekik arra van elhívásuk, hogy dolgozzanak, akkor többet fognak tudni adni önként a szükségben lévő emberek támogatására. A megosztás forrásokat fog felszabadítani Isten munkájára. Ha Isten emberei megtanulnak egyszerűen élni, és megosztani azt, amijük van, szükség lesz a diakónusok szolgálatára, hogy a felesleget szétosszák a szegény emberek szükségéinek betöltésére.

Diakónusok

A diakónusok a gyülekezetnek azon tagjai, akik élvezik a gyülekezet bizalmát és a vezetők által a szegényekről való gondoskodásra vannak szolgálatba állítva. Az Újszövetségben a diakónusok a gyülekezet "szociális jólét keze". Az első diakónusok szolgálatba állításáról az Ap.csel 6 számol be. Keresztyén férfiak, mint pld. Barnabás, amikor szolgálatra kaptak elhívást, eladták vagyontárgyaikat és "a pénzt elhozva az apostolok lába elé rakták". A tizenkettő arra használta fel a pénzt, hogy gondoskodjon azokról, akik szükségben vannak.

Amikor a tanítványok száma megnövekedett, néhány görög zsidó panaszkodott, hogy az özvegyeiket lenézték az étel napi elosztásánál. Ezért a tizenkettő egybegyűjtötte az összes tanítványt és azt mondták nekik:

"Annakokáért a tizenkettő egybegyűjtván a tanítványok sokaságát, mondának: Nem helyes, hogy mi az Isten igéjét elhagyjuk és az asztalok körül szolgáljunk. Válasszatok azért, atyámfiai, ti közületek hét férfiút, kiknek jó bizonyosságuk van, kik Szent Lélekkel és bölcsességgel teljesekek, kiket erre a foglalatosságra beállítsunk. Mi pedig

foglaltak maradunk a könyörgésben és az igehirdetés szolgálatában.” (Ap.csel. 6:2-4).

Ez a javaslat tetszett az egész sokaságnak és kijelöltek hét Szent Szellemmel teljes embert. Ezeket a férfiakat az apostolok elé állították, akik rátették a kezüket és beállították őket a szolgálatba. Ennek eredményeként Isten beszéde kiáradt és Jeruzsálemben gyorsan szaporodott a tanítványok száma.

A diakónusok voltak felelősek a gyülekezetben az Úrvacsora osztásért. Ők gondoskodtak a szegények és a betegek szükségéről. Ezekkel a cselekedeteikkel a “Jó Szamaritánus” példázatát töltötték be. Amikor bajban lévő személyt találtak, akcióba léptek, hogy megoldják a pillanatnyi szükségét. Azt követően igyekeztek végleges megoldást találni, felelősséget vállalva a költségekért. Ez jó példa a diakónus szolgálatára.

A diakónusok minősítése

A diakónusok kiválasztására vonatkozó minősítő szempontok az 1 Timóteus 3:8-13-ban vannak felsorolva. Ezek fontosak a munkájuk természete szempontjából.

1. Egy diakónusnak olyan személynek kell lenni, aki nem törekszik tisztességtelen nyereségre, mert felelős a gyülekezet pénzéért. A diakónusoknak megbízhatóknak kell lenniük. Kipróbáltaknak kell lenniük, hogy képesek legyenek a pénzt bölcsen és felelősségteljesen kezelni.
2. Másodszor, egy diakónusnak képesnek kell lenni jól irányítani a saját házát. Ha valaki nem képes a saját házát jól irányítani, akkor nem lesz képes a gyülekezet pénzügyeit sem jól kezelni. A véneknek saját szemükkel meg kell győződnie arról, hogy egy személy háztartása jól működik-e, hogy egyértelmű legyen, hogy képes a diakónus munkáját ellátni. Azon túl van egy másik ok is, ami miatt a háztartás jó irányítása fontos. A diakónusoknak tanítói szerepük is van. Ők nem csupán pénzt adnak a szegény embereknek, hanem meg is tanítják őket arra, hogyan vezessék jobban a háztartásukat úgy, hogy a jövőben segítség nélkül tudják igazgatni a saját háztartásukat. Egy diakónus nem tudja ezt megtenni, csak ha ezt a képességet megszerezte a saját háza igazgatásában. Ez azt jelenti, hogy a pénzügyi segítség mindig csak rövid időre és egy szükséghelyzetre vonatkozik.
3. Egy diakónusnak világos ismeretekkel kell rendelkeznie a hitbeli igazságokról is. Ez azért szükséges, mert van egy evangélista szolgálata is. Az evangélium mindig egy személy teljességére irányul. Ha egy személy éhes, akkor annak nem érdemes az evangéliumot hirdetni, a jóllakatása nélkül. Másrészt, egy éhes személy megetetésével nem érjük el a kívánt célt, ha nem kezdünk valamit a szellemi szükségeivel. A diakónusoknak a szegények felé egy mindenre kiterjedő szolgálatuk van. Amikor ételt és ruhát osztanak, akkor az evangéliumot is hirdetni fogják. Ezért kell alapos ismeretekkel rendelkezniük a hitről. Néhány evangélista diakónusként kezdi szolgálatát. Filep és István

mindketten diakónusként kezdték a szolgálatukat és azt követően léptek tovább egy sikeres evangélista szolgálatba.

4. Az emberekkel való bánni tudás képessége fontosabb, mint a pénzügyi és az adminisztrációs ismeretek. A korai gyülekezetben olyan diakónusokat választottak, akik jártassággal rendelkeztek az emberekkel való foglalkozásban.
5. A diakónusoknak Szent Szellemmel telteknek kellett lenniük. (Ap.csel. 6:2-4). Szükségük van megkülönböztetési képességre és bölcsességre is, amit csak a Szent Szellem tud megadni. Személyes kapcsolatban kell lenniük azokkal, akiket segítenek, így gyorsan ki tudják szűrni a haszonlesőket. Pénzt csak a valóban szükségben lévőknek kell adni.

Női diakónusok

Manapság nők is betöltenek diakónus szolgálatot. Szolgáló nőket két esetben említ az Újszövetség. Főbét a Kenkhreai Gyülekezet szolgálójaként említi Pál a Róma 16:1-ben. Az 1 Timóteus 3:11-ben említett asszonyok is valószínűleg szolgáló nők.

A diakónus szolgálatban a feleség nagyon jó segítőtársa lehet férjének. A férj a férfiak felé a felesége pedig asszonyok felé szolgálhat. A diakónus feleség taníthatja a feleségeket, hogy bölcs háziasszonyok legyenek az otthonaikban.

Özvegyek is gyakorolhatják ezt a szolgálatot. Ők felelősséget hordozhatnak a gyülekezetben lévő más özvegyekről való gondoskodásért. Ahol a gyülekezet üldözés alatt áll, ez nagyon fontos szolgálat lehet, amikor sok özvegy és bebörtönzött férjjel rendelkező asszony van.

Az asszonyok különösen hasznosak olyan helyzetekben, ahol személyes gondoskodásra van szükség. A női viselkedésmód érzékeny a személyes szükségek betöltésére és a gondoskodásra. Az asszonyok bizonyos területeken ügyesebbek a férfiaknál. Fel kellene szabadítani a nőket erre a szolgálatra.

(Fordító megjegyzése: a diakónusok a gyülekezetvezetők által felhatalmazott, a vezetőik munkáját tehermentesítő, bölcsességet igénylő felelős szolgálók. A szerző által hivatkozott minősítő szempontokat tartalmazó igeszakaszban – konkrétan 1 Timóteus 3:12-ben – szerepel az is, hogy „a diakónusok egy feleségű férfiak legyenek”! A diakónus szó jelentése egyébként: *szolgáló*. Nem diakónusi felelősséggel és felhatalmazással nők is széles területen *szolgálhatnak* a gyülekezetekben, mint ahogyan *szolgáló* nőkről a szerző által fent említett igék is beszámolnak. Tudjuk, hogy valóban vannak nagyon ügyes asszonyok, az ige azonban ezt az útmutatást adja nekünk – az Úr bizonyára tudja, hogy miért.)

Gondoskodási módszerek

A keresztyének három fő módszert használva tudnak segíteni a szegényeken.

1. Napi ételosztás

Válság idején és a szegény országokban a diakónusok tudják megszervezni az ételosztást a szegények számára. Például, az apostolok szerveztek egy “napi ételosztást” Jeruzsálemben (Ap.csel. 6:2).

A rendszeres ételosztás többségének nem szükségszerűen normál időben kell történnie. A gondoskodás súlypontja el fog mozdulni az özvegyek és azok felé, akik nehézségekbe kerültek. Néhány gyakorlati alapelv körvonalazva van ezzel a munkával kapcsolatban Pálnak Timóteushoz írt levelében. Törekedni kell arra, hogy a valóban szükségben lévőkre összpontosítsunk.

“Az özvegyasszonyokat, akik valóban özvegyek, tiszteld” (1 Timóteus 5:3).

Csak azokat segítsük, akik valóban szükségben vannak.

1. Azok a szegény emberek, akik nem hajlandók dolgozni, ne kapjanak segítséget (2 Thessz. 5:10).
2. A családos emberek először a családjuknál keressenek segítséget. Csak akkor forduljanak a gyülekezethez, ha a családjuk képtelen segíteni rajtuk. (1 Tim 5:4).
3. A segítséget kapott szegény embereknek segíteniük kell a gyülekezetet odaszánva magukat az imára (1 Tim 5:5).
4. Azokat, akik a kívánságaiknak élnek nem kell segíteni. (1 Tim 5:6).
5. Fiatal özvegyek inkább házasodjanak meg, minthogy hosszabb ideig a gyülekezetet terheljék (1 Tim 5:11-15). Néhányan ezek közül mártírok özvegyei lehetnek.

A gyülekezetnek a szegények segítésére irányuló törekvéseit illetően öt alapelv körvonalazható:

1. Az erőfeszítéseket azokra kell koncentrálni, akik komoly szükségben vannak
2. A gondoskodás normál esetben csak rövid ideig tartson. Bátorítani kell az embereket, hogy tegyenek lépéseket annak érdekében, hogy képessé váljanak saját maguk ellátására.
3. A legnagyobb figyelmet azokra az idősebb özvegyekre kell fordítani, akik képtelenek gondoskodni magukról.
4. A gyülekezet mindig az utolsó remény legyen azok számára, akik segítséget keresnek.
5. A gondoskodásnak erős személyes kapcsolatokra épülve kell megtörténni. Minden szegények támogatására irányuló törekvés helyi szinten kell, hogy történjen, ahol ismerik az emberek egymást.

2. Kamatmentes kölcsönök

A második fő módszer a szegények megsegítésére egy kamatmentes kölcsön. Amikor személyek átmeneti nehézségbe kerülnek, gyakran egy újratezdési segítséget kérnek. Igényelhetnek pénzt továbbképzésre vagy egy szükséges tőkét, hogy elindítsanak egy vállalkozást. A megoldás bizonyos összeg kölcsönzése. Isten embereinek nagylelkűeknek kell lenni a szükségben lévők felé.

“Ha mégis szegénnyé lesz valaki a te atyádfiai közül valamelyikben a te kapuid közül a te földeden, amelyet az Úr, a te Istened ad néked: ne keményítsd meg a te szívedet, be se zárjad kezedet a te szegény atyádfia előtt; Hanem örömet nyisd meg a te kezedet néki, és örömet adj kölcsön néki, amennyi elég az ő szükségére, ami nélkül szűkölködik. Vigyázz magadra, hogy ne legyen a te szívedben valami istentelenség, mondván: Közelget a hetedik esztendő, az elengedésnek esztendeje; és elfordítsd szemedet a te szegény atyádfiától, hogy ne adj néki; mert ő ellened kiált az Úrhoz, és bűn lesz benned. Bizonyára adj néki, és meg ne háborodjék azon a te szíved, mikor adsz néki; mert az ilyen dologért áld meg téged az Úr, a te Istened minden munkádban, és mindenben, amire kezedet veted. Mert a szegény nem fogy ki a földről, azért én parancsolom néked, mondván: Örömet nyisd meg kezedet a te szűkölködő és szegény atyádfiának a te földeden.” (5 Mózes 15:7-11).

Ez az igeszakasz tartalmazza a szegény emberek számára adandó kamatmentes kölcsönt. Több fontos alapelv van ezzel kapcsolatban, amit figyelembe kell venni.

1. Ne számolj fel kamatot egy szegény embernek a kölcsönre.

“A te atyádfiától ne végy kamatot: se pénznek kamatját, se eleségnek kamatját, se semmi egyébnek kamatját, amit kamatra szokás adni. Az idegentől vehetsz kamatot, de a te atyádfiától ne végy kamatot, hogy megáldjon téged az Úr, a te Istened mindenben, amire kinyújtod kezedet, azon a földön, amelyre bemégy, hogy bírjad azt.” (5 Mózes 23:19-20).

A kölcsönadó elengedi a szokásos kamatot, amit akkor adnak, ha a pénzt a bankba tenné. Valójában ők lemondanak a kamatról.

2. A kölcsön hét éves futamidejű lenne (5 Mózes 15:9). Nem ismerjük a jövőt, ezért nem kötelezhetjük el magunkat tíz évnél hosszabb időre.

3. Ha a kölcsön nem kerül visszafizetésre a hetedik év végén törölni kell. (5 Mózes 15:1). Ez leveszi az adósság megmaradó részének terhét a kölcsönvevőről. A kölcsönnel kapnak egy bátorítást arra, hogy boldogulni tudjanak, ha azonban nem járnak szerencsével, az adósságuk megszüntetésre kerül. Ez az alapelv azt is jelenti, hogy az a személy, aki kölcsönt ad, készüljön fel rá, hogy elveszítheti a teljes kölcsönadott összeget. Ez olyan kockázat, amivel szembe kell nézni. Lehet, hogy csak a kamatot veszítik el, de megvan az esély rá, hogy sokat veszíthetnek. Fel kell, hogy legyenek készülve minden eshetőségre.

4. A kölcsönt gyakran egy családtagnak kellene biztosítani (3 Mózses 25:25). Ha a családban nincs senki, aki segíteni tudna, akkor a gyülekezetből nyújthat valaki kölcsönt.

5. Ha szegény embernek nem tud segíteni a családja és a gyülekezetben nem ismerik őt, kérhetnek tőle valami értékesebb zálogot. Ha a zálog olyasmi, amire szüksége van a mindennapokban, akkor vissza kell azt adni reggelig.

“Ha kölcsön adsz valamit a te felebarátodnak: ne menj be az ő házába, hogy magad végy zálogot tőle; Kívül állj meg, és az ember, akinek kölcsönt adsz, maga vigye ki hozzád az ő zálogát. Hogyha szegény ember az, ne feküdjél le az ő zálogával; Bizony add vissza néki azt a zálogot napnyugtakor, hogy az ő ruhájában feküdjék le, és áldjon téged. És igazságul lesz ez néked az Úr előtt, a te Istened előtt.” (5 Mózses 24:10-13).

Mindig jóindulatot és tiszteletet kell tanúsítanunk a szükségben lévők felé. Az a tény, hogy ő szegény, nem jogosít fel bennünket arra, hogy terheket rakjunk rá vagy megmondjuk neki, mit tegyen. (5 Mózses 24:10-13).

A probléma a jótékonykodással az, hogy az elfogadó függőséget és értéktelenséget érez az által. Egy kölcsönt adva valakinek mondd meg neki, hogy bizalommal vagy a jövőjét illetően. Mondd meg neki, hogy hiszel benne. Ez segíti a személy önbecsületének helyreállítását.

A kölcsön egy ösztönzést ad a személy számára, hogy újból saját lábára álljon. A legtöbb ember nem akarja, hogy adóssága legyen. Ők rendszerint keményen fognak dolgozni, hogy visszafizessék a kölcsönt.

A jóléti társadalmak kormányai által hozott intézkedések legrosszabb hatása a munkára és a sikerességre való ösztönzés. Az embereknek nem azért kell dolgozniuk, hogy segítsenek a szükségben lévőkön, mert a kormány fog gondoskodni azokról. Azokat akik keményen dolgoznak és sikeresek lesznek, keményen megadóztatják, hogy velük fizetessék meg a szociális juttatások költségeit. Nekik azonban hamarosan az lesz az érzésük, hogy nem érdemes keményen dolgozni, és ezért az egész gazdaságban lanyhulás következik be. A kamatmentes kölcsönök azonban élénkítően hatnak a gazdaságra.

A szegényeknek nyújtott kölcsön kiváló módszer az emberek megsegítésére a harmadik világ országaiban. A legnagyobb probléma a tőke hiánya. A helyi hitelezők gyakran túlzott mértékű kamatrátával terhelik meg az embereket, és emiatt rabszolgákká válnak egész életükre. Kamatmentes kölcsön biztosítása a legjobb módszer induló vállalkozások támogatására. Gyakran meglepően gyorsan képesek visszafizetni a kölcsönt. Egy hatékonyan működő üzlet pénzügyi segítséget fog jelenteni egy egész életre. Azok, akik sikeresek lesznek képesek lesznek segíteni a családjukat. A kamatmentes kölcsön gyakran a legjobb módszer a szegényeken való segítésben.

3. Gyűjtögetés

A gyűjtögetés egy másik mód arra, hogy a keresztyének segíteni tudjanak a szegényeknek. Ez egy biblikus alapelv.

“Mikor learatod aratni valódat a te meződön, és kévét felejtess a mezőn, ne térj vissza annak felvételére; a jövevényé, az árváé és az özvegyé legyen az, hogy megáldjon téged az Úr, a te Istened, kezeidnek minden munkájában. Ha olajfád termését lerázod, ne szedd le, ami még utánad marad; a jövevényé, árváé és az özvegyé legyen az. Ha szőlődöt megszeded, ne megeréld le, ami utánad marad; a jövevényé, árváé és az özvegyé legyen az.” (5 Mózes 24:19-21).

“Mikor a ti földetek termését learatjátok, ne arasd le egészen a te meződnek szélét, és az elhullott gabonafejeket fel ne szedd. Szőlődöt se megeréld le, és elhullott szemeit se szedd fel szőlődnek, a szegénynek és a jövevénynek hagyd meg azokat. Én vagyok az Úr, a ti Istenetek.” (3 Mózes 19:9-10)

A földtulajdonosoktól elvárták, hogy a terményük egy részét hagyják ott, hogy a szegények gyűjtögetni tudjanak róla.

Ebben a megközelítésben érdekes az, hogy a szegény embereknek meglehetősen keményen meg kellett dolgozniuk azért, hogy segítséget kapjanak. A gyűjtögetés keményebb munka, mint maga az aratás, mert a termény nagy része már le van aratva. A gyűjtögetés kemény munkája a munkához való jó hozzáállást segíti. Ez szintén hozzájárul a gyűjtögető személy pozitív önértékeléséhez.

A vidéki gyűjtögetésről nincs tapasztalata azoknak, akik városi környezetben élnek, ezért a keresztyén üzletemberek számára kihívást jelent, hogy “modern gyűjtögetési módszereket” alakítsanak ki. Találni kell olyan módszereket, hogy valamiféle maradékot adjanak vagy tartalék kapacitást a szegények számára olyan módon, ami segít nekik abban, hogy boldoguljanak. Ez találékonyságot igényel tőlük, hogy hatékonyak legyenek.

A vállalkozóknak kutatniuk kellene azokat a lehetőségeket, hogyan tudnák alkalmazni a gyűjtögetési alapelveket a szegény emberek megsegítésére a vállalkozásuk keretében. Egy internet szolgáltató operátor biztosíthatna szabad hozzáférést az internethez munkakeresés céljából. Más üzletemberek gondoskodhatnak képzésről, hogyan tudnák kihasználni a gépeket és eszközöket az éjszaka folyamán. Üzletemberek adhatnának fölösleges gépeket vagy számítógépeket szegény emberek számára a vállalkozás elkezdéséhez.

4. Munkához jutás segítése

Néha egy szegény ember legnagyobb szüksége egy jól fizető munka. Keresztyének munkáltatókká válásukkal is tudják segíteni a szegényeket. Munkaadónak lenni költséges és sokkal kockázatosabb, mint munkavállalónak lenni. Ez az oka gyakran a

munkanélküliségnek. Nincs elegendő ember, aki hajlandó lenne munkaadó lenni. A kormányok nem képesek munkahelyeket létrehozni. Egyedül a munkaadók képesek létrehozni munkahelyeket, ezért a legjobb megoldás a munkanélküliségre a több munkaadó.

A keresztyének tudnak segíteni a szegényeken, ha munkaadókká válnak. Nekik van bölcsességük Istentől és hitük, ezért jó helyzetben vannak, hogy elkezdjenek egy üzleti vállalkozást. Ha már van üzleti vállalkozásuk, akkor kereshetik annak lehetőségét, hogyan alkalmazzanak további dolgozókat. Gyakran a legjobb dolog, amit a keresztyének megtehetnek, hogy segítenek a szegény embereknek is elkezdni egy vállalkozást, hogy lehetőséget biztosítsanak nekik is a foglalkoztatásra.

5. Tőke hozzájárulás

Fontos része a szegényekről való gondoskodásnak a “tőke javak” juttatása. Ez a nagyobb termelés irányába hat, ami növelné a bevételüket és jólétüket. Egy egyenletesebb tőke elosztás fontos lépés lenne a szegénység megszüntetésére. Mikeás próféta előre látott egy időt eljönni, amikor minden személy saját vagyonnal rendelkezik.

“És kiki nyugszik az ő szőlője alatt és fügefája alatt, és senki meg nem retenti őket, mert a Seregek Urának szája szólott.” (Mikeás 4:4).

Ha mindenki rendelkezik valamennyi tőkével, akkor képesek lesznek biztosítani maguknak a legjobb körülményeket.

A piac nem fog egyenlő tőkéről gondoskodni, mert az abba az irányba ösztönöz, hogy a legsikeresebb vállalkozásoknak növekedjen a tőkéje. A piac normál működése azt eredményezi, hogy néhány ember, amikor jó döntéseket hoznak, tőke-felhalmozást végeznek, mások azonban ha hibát követnek el, elveszítik tőkéjüket vagy nehéz helyzetbe kerülnek.

Az Ószövetségi földtörvény úgy volt megalkotva, hogy fenntartsa a tőke egyenlőséget abban az időben, amikor a föld a fő tőkeforma volt. Ha valaki elszegényedett és eladta a földjét, a Jubileum alkalmából (50. év) kellett, hogy helyreállításra kerüljön. Ez biztosította azt, hogy a föld elosztása nagyjából egyenlő maradt.

Ha a keresztyének komolyan veszik a szegényekkel való foglalkozást, meg kell találniuk a módokat a tőkemegosztásra. A kamatmentes kölcsön az egyik módja a tőke átadásnak, de szükségünk lesz rá, hogy találjunk mást is, ami működik a modern világban.

Jákób és Lábán mindketten ravasz ‘üzletemberek’ voltak, ezért ők nem igazán jó követendő példák, azonban példát szolgáltatnak arra, hogyan tud egy személy hozzásegíteni egy másik személyt saját tőkéje megteremtéséhez. Amikor Jákób elment, hogy Lábánnal éljen, neki nem volt saját tulajdona - tőkéje. Lábán olyan

módon juttatta Jákóbot tőkéhez, hogy a bérét a juhok elléséből fizette ki. Jákób ki tudta alakítani a saját nyáját, miközben nem hanyagolta el Lábán nyáját sem. Ez egy korai un 'nyerő-nyerő' helyzet volt.

A keresztyén vállalkozóknak törekedniük kellene rá, hogy hozzásegítsék néhány munkavállalójukat saját tőkéjük létrehozásához. A fizetés megosztása is egy lehetőség, de jobb lenne a munkavállalók szakértelmét tőkével kiegészíteni és segíteni őket abban, hogy elkezdhessék a saját üzleti vállalkozásukat.

Az üzletemberek úgy tekinthetnek magukra, mint 'fordított értelemben vett apostolokra', *kiképezve szakképzett embereket és kiküldve őket, hogy elkezdjenek egy új üzleti vállalkozást.* Ez pontosan ellentétes a világ szellemével, ami az új dolgokat mindig megpróbálja visszahozni a központ kontrollja alá.

6. Elszegődés szolgálatra

Az elszegődés szolgálatra megoldást csak valóban súlyos elszegényedés esetén célszerű alkalmazni. Néha egy személy pénzügyi problémája túlságosan súlyos ahhoz, hogy a kamatmentes kölcsön adása megoldást hozhatna. Ez többnyire olyan esetekben fordulhat elő, ahol egy személyt egy bűn elkövetése miatt vissza kell helyezni a jogaiba és nincs bizalom felé, hogy kölcsönt kapjon és családtag sincs, aki kezességet vállalna a kölcsönadó felé.

Az elszegényedett emberek elszegődnek szolgálatra (elkötelezik magukat) egy munkavállaló felé max. 7 évre a jövőbeni bérük előrehozott egyösszegű kifizetése ellenében. (Ford: valaki "eladja magát 'rabszolgának'")

"Hogyha eladja magát néked a te atyádfia, a zsidó férfi és zsidó asszony, és szolgál téged hat esztendeig: a hetedik esztendőben bocsássad őt szabadon mellőled." (5 Mózses 15:12).

A kapott kölcsön futamideje a megelőlegezett összeg nagyságától és a személy teljesítőképességétől függ. Aki elkötelezte magát időközben nem lesz lehetősége munkaadót váltani vagy más városba elköltözni. A munkaadó elegendő pénzt adna nekik élelemre és szükségszállásra, azonban a megmaradó részt visszatartja a kölcsön (megelőlegezett munkabér) visszafizetésére.

A munkáltatók nagy kockázatot vállalnak a kölcsön felvállalásával, mert nem ismerik az elszegődött munkavállaló teljesítőképességét. Végző soron megelőlegezhet több munkabért, mint amit a hét év alatt levonásba tud helyezni, különösen akkor, ha nagylelkű. Kockázatot jelent az is, ha az elszegődött munkavállaló esetleg megszökik. A munkaadótól elvárják, hogy jól bánjon az elszegődött munkavállalóval. Ha a munkaadó testi sérülést okoz egy elszegődött munkavállalónak, szabadon kell őt engedni, elengedve neki a hátralévő tartozást.

“Ha valaki az ő szolgájának szemét, vagy szolgálójának szemét úgy üti meg, hogy elpusztul, bocsássa azt szabadon az ő szeméért. Ha pedig szolgájának fogát, vagy szolgálójának fogát üti ki, bocsássa azt szabadon az ő fogáért.” (2 Mózés 21:26-27).

Amikor az elszegődött munkavállaló visszafizette a meghatározott teljes összeget el kell engedni őt. A munkaadónak nagyvonalúnak kell lenni a távozó szolgálóhoz (“felszabadult ‘rabszolgálóhoz’”).

“És mikor szabadon bocsátod őt mellőled, ne bocsásd el őt üresen; Hanem terheld meg őt bőven a te juhaidból, a te szérűdről, és a te sajtódból; amivel megáldott téged az Úr, a te Istened, adj néki abból. És emlékezzél meg róla, hogy te is szolga voltál Egyiptom földén, és megszabadított téged az Úr, a te Istened; azért parancsolom én ma ezt néked. Ha pedig ezt mondja néked: Nem megyek el tőled, mert szeret téged és a te házadat, mivelhogy jól van néki te nálad dolga: Akkor vedd az árat, és fürd a fülébe és az ajtóba; és legyen szolgálóddá mindvégig; így cselekedjél szolgálóleányoddal is. Ne essék nehezedre, hogy szabadon bocsátod őt mellőled; (hiszen két annyi bérre valót szolgált néked hat éven át, mint a béres-munkás) és megáld téged az Úr, a te Istened mindenben, amit cselekszel.” (5 Mózés 15:13-18).

A munkaadói segítség lehetőséget ad egy munkavállaló számára egy új életben való elindulásra. A munkaadók lehetnek nagylelkűek, mert Isten áldásában részesülnek a segítségnyújtás ilyen módon való gyakorlásával.

7. Pártatlan igazságszolgáltatás biztosítása

Kulcsfontosságú szempont a szegényekről való gondoskodásban, hogy pártatlan igazságszolgáltatásban részesüljenek.

„A te szegényeknek igazságát el ne fordítsd az ő perében.” (2 Mózés 23:6).

A szegénység gyakran erőszakos emberek és vállalatok illegális tevékenységének a következménye. A szegény emberek gyakran nem rendelkeznek olyan forrásokkal, hogy harcra szállhatnának azok ellen, akik megtagadják tőlük a törvény előtti igazságszolgáltatást. Gyakran feladják, amikor szembekerülnek egy gazdag ‘ellenféllel’. Az igazságszolgáltatási rendszer gyakran nem segíti őket, mert hajlamos ‘kizárni’ a szakmailag hozzá nem értőket.

A keresztyéneknek be kellene avatkozniuk minden esetben, amikor a szegények törvény-adta jogait “sárba tiporják”. Nekünk kellene elsőként lennünk, akik segítik a szegény embereket, hogy igazságos ítéletben részesüljenek. Keresztyén ügyvédeknek kellene felvállalni az ilyen eseteket, és magukra vállalniuk azokat az embereket, akik az emberek törvényben való járatlanságát kihasználva ‘keresztülgyalogolnak’ a szegényeken. Más keresztyének gondoskodhatnak ügyvédek törvényes pénzügyi támogatásáról, akik a szegényeket védik. Isten a szegények oldalán áll, ezért azok a keresztyén ügyvédek, akik a szegények érdekében munkálkodnak, Istennek szolgálnak.

Másrészt nem szabad, hogy elfogultak legyünk a szegény emberekkel szemben. Néhányan, akik a szegényekről gondoskodnak, a szegénységet a gazdagok elleni politikai akciókkal akarják megoldani. Ez azonban éppen olyan rossz, mint a szegényektől megtagadni az igazságszolgáltatást.

“Ne indulj a sokaság után a gonoszra, és peres ügyben ne vallj a sokasággal tartva, annak elfordítására. Szegénynek se kedvez az ő peres ügyében.” (2 Mózés 23:2-3).

Isten elvárja az igazságszolgáltatástól, hogy az pártatlan legyen. Az Ő igazságszolgáltatása nem kedvez sem a gazdagoknak, sem a szegényeknek. A hiteles igazságszolgáltatás mindig bünteti a törvénytírókat és jóindulatot tanúsít azok áldozatai iránt.

“Ne kövessetek el igazságtalanságot az ítéletben; ne nézd a szegénynek személyét, se a hatalmas személyét ne becsüld; igazságosan ítélj a te felebarátodnak.” (3 Mózés 19:15).

Fontos megérteni a könyörületesség és az igazságszolgáltatás közötti különbséget.

Következtetés

A modern világ egyik legnagyobb problémája a szegészség állandó jelenléte, amivel szembe kell nézni. A kormányok sok milliárd dollárt költenek különböző szociális ellátó rendszerekre, de az eredmény eléggé korlátozott. Dollár milliárdokat költenek külföldiek megsegítésére, de az nem nagy hatással van a harmadik világ szegénységi problémájának megoldására. A probléma valójában az, hogy az ‘emberi módszerek’ nem vezetnek eredményre. Isten világos bölcsességet és irányelveket adott a szegénységgel való foglalkozásra. Csak akkor fogjuk tudni megszüntetni a szegénységet a világban, amikor Isten módszerei szerint kezdünk el gondolkodni és cselekedni.

Fordította: Abonyi Sándor